

הקמת מרכז אבחון לאומי למטען במשרד האוצר

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. להקים מרכז אבחון לאומי למטען באגף בכיר לחירום, ביטחון, מידע וסייבר של רשות המיסים במשרד האוצר.
2. להורות למרכז האבחון הלאומי למטען לסייע למכס באיתור מטענים בעלי מאפייני סיכון באמצעות בידוק המטענים המועברים דרך המעברים הבינלאומיים, וזאת לשם שיפור המאבק למניעת הברחות אמל"ח, העברת כספי טרור, הלבנת הון, הברחת סמים וטובין לשטח מדינת ישראל.
3. להורות למשטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים ומנהל המכס להעביר, בכפוף לכל דין ובהתאם לשיקול דעתם המקצועי, מידע רלוונטי לפעילות מרכז האבחון הלאומי למטען, ולהסדיר חסמים המעכבים את העברת המידע בצורה יעילה.
4. להורות לרשות המיסים, בשיתוף משרד המשפטים, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משטרת ישראל, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, וגורמים נוספים רלוונטיים, לגבש נהלים בדבר מורשי הגישה למידע, שימוש, מחיקתו ואופן שמירתו במרכז האבחון הלאומי למטען.
5. להורות לרשות המיסים לתקן את ההיתר לגילוי מידע הקיים למשטרת ישראל, ככל שיימצא בכך צורך.
6. להקים ועדת היגוי עליונה לאבחון מטענים בעלי סיכון:
 - א. ועדת ההיגוי העליונה תפעל במסגרת המטה ללוחמה בטרור שבמטה לביטחון לאומי.
 - ב. חברי הועדה: ראש המטה ללוחמה בטרור שבמטה לביטחון לאומי – יו"ר הועדה; נציג שירות הביטחון הכללי; נציג המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים; נציג משטרת ישראל/ראש מחלקת המעברים, נציג חטיבת המודיעין וראש מחלקת חבלה; משרד המשפטים/ נציג הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור; רשות המיסים/ ראש מנהל המכס וראש אגף הביטחון במכס והמע"מ; משרד התחבורה/ נציג רספ"ן, נציג משרד הכלכלה. חברים נוספים ימונו או יזומנו על ידי היו"ר בהתאם לצורך. ראש תחום מעברים במטה ללוחמה בטרור שבמטה לביטחון לאומי ישמש כמזכיר הועדה.
 - ג. תפקידי ועדת ההיגוי:
 - (1) גיבוש מדיניות לאומית לניהול סיכונים במטען הנכנס לישראל.
 - (2) קביעת נושאי התעניינות וצי"ח לאומי בתחום המטען.

(3) בחינה אינטגרטיבית של האיומים בתחום המטען, מיפוי הפערים והמלצה לממשלה על הקצאת משאבים להתמודדות עם איומים אלו ולצמצומם.

(4) מיפוי המלצות לתיקוני חקיקה.

(5) חיזוק השת"פ הבין ארגוני.

(6) קידום ומיסוד השת"פ הבין לאומי בתיאום ובסיוע המנגנונים הקיימים בכל גוף וגוף.

(7) פיקוח ובקרה על פעילות המרכז לאבחון לאומי.

7. בגין החלטה זו אין עלות תקציבית תוספתית.

דברי הסבר

התמודדות עם הברחות במטענים הנכנסים לישראל דרך המעברים הבינלאומיים, לרבות דרך הים, מהווה אתגר מבצעי ומודיעיני למדינת ישראל המחייב מענה כלל מערכתי באמצעות הקמת מרכז אבחון לאומי למטען.

לפיכך, מבקשת הצעת ההחלטה בסעיף 1 להקים מרכז לאבחון לאומי למטען (להלן: המרכז) באגף בכיר לחירום, ביטחון, מידע וסייבר של רשות המיסים במשרד האוצר. המרכז יוקם במתקן של רשות המיסים/אגף הביטחון בעיר לוד. ההחלטה עוד קובעת כי המרכז יסייע באיתור מטענים בעלי מאפייני סיכון באמצעות תכלול המידע שהצטבר מכל הגופים הרלוונטיים ליצירת תמונה משולבת ונגישה בזמן אמת. מטרת המרכז היא לרכז מידע, כאמור לעיל, ולשלב במידע מסחרי על מנת לאתר מטענים להם מאפייני סיכון לשם מתן התראה ולמנוע הברחות אמל"ח, העברת כספי טרור, הלבנת הון, הברחת סמים וטובין דרך המעברים הבינלאומיים, וזאת בהתאם למשימות הגופים המנחים והמבצעים.

במסגרת הצעת ההחלטה הוחלט להורות למשטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים ורשות המיסים להעביר, בכפוף לכל דין ובהתאם לשיקול דעתם המקצועי, מידע רלוונטי לפעילות המרכז. עוד הוחלט להורות לרשות המיסים לתקן את ההיתר לגילוי מידע הקיים למשטרת ישראל, ככל שיימצא בכך צורך.

לאור הצורך לשמור על אבטחת המידע אשר יגיע למרכז האבחון הלאומי, ובשים לב להיבטי הגנת הפרטיות, מוצע להורות לרשות המיסים, בשיתוף משרד המשפטים וכלל הגורמים הרלוונטיים, לגבש נהלים בדבר מורשי הגישה למידע, שימוש, מחיקתו ואופן שמירתו.

עוד נקבע בהחלטה כי יש צורך להקים, לצד המרכז, גם ועדת היגוי עליונה לאבחון מטענים שתפעל במסגרת המטה ללוחמה בטרור שבמטה לביטחון לאומי במטרה לגבש מדיניות לאומית לניהול סיכונים במטען הנכנס לישראל. בראש הועדה יעמוד ראש המטה ללוחמה בטרור והיא תורכב מנציגי הגופים הרלוונטיים לנושא. בהחלטה מופיע פירוט באשר לתפקידי ועדת ההיגוי העליונה.

נוסח מלא של דברי ההסבר נמצאים לעיון השרים במזכירות הממשלה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

שיפור ביכולת למקד את הבדיקות רק למטענים חשודים ולא כלל המטענים המגיעים דרך המעברים הבינלאומיים (באמצעות שיפור בזרימת מודיעין ומיקוד הצי"ח) יאפשר שחרור מהיר יותר של מרבית המטענים האחרים, ובכך תתייעל עבודת הבידוק. שחרור מהיר יותר של הטובין עשוי להשפיע לחיוב על התנהלות המשק במדינה.

תקציב

בגין החלטה זו אין עלות תקציבית תוספתית.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

משרדי הממשלה שההצעה נוגעת לתחום סמכותם אינם מתנגדים להצעת ההחלטה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת הממשלה מס. 1104(בק/38) מיום 04.12.2003

החלטת הממשלה מס. 1986(בק/67) מיום 3.6.2004.

החלטה ב/43 של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מיום 14.12.2005.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

המחלקה המשפטית ברשות המיסים גיבשה חו"ד בנוגע להקמת מרכז האבחון הלאומי (21 במאי, 2012, סימוכין 556255). בנוסף, מצורפת חוות דעת היועץ המשפטי של משרד האוצר בנוגע להצעת המחליטים.

סיווגים:

סיווג ראשי: 01

תחום פעולה עיקרי: 01

מוגש על ידי ראש הממשלה וממלא מקום שר האוצר

ב' בטבת התשע"ה
24 בדצמבר 2014

כ"ג בכסלו התשע"ה

15 בדצמבר 2014

ימ. 2014-46480

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: הקמת מרכז איבחון לאומי למטען.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

כמפורט בחוות הדעת המשפטית של רשות המסים המצ"ב.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

כמפורט בחוות הדעת המשפטית של רשות המסים המצ"ב.

מאחר שמדובר בנושא מקצועי אשר תוכנן לידון לפני מספר שבועות, אין מניעה להעלות את הצעת ההחלטה בעת הזו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

15/12/14

חתימה

היועץ המשפטי, משרד האוצר

תפקיד

יואל בריס

שם

מדינת ישראל

רשות המסים בישראל
מחלקה משפטית

תאריך: כ"ד סיוון תשע"ב
14 ביוני 2012

תיק: סימוכין:
556255

- שמור -

לכבוד
מר מייק בלאס, עו"ד
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה

הנדון: חוות דעת משפטית בעניין הקמת מרכז אבחון לאומי לבידוק מטען

כחלק מעבודת ההכנה המתבצעת, לצורך בחינת הקמתו של מרכז אבחון לאומי לבידוק מטען באגף הביטחון מכס ומע"מ (להלן: "מרכז האבחון"/"המרכז"), התבקשה הלשכה המשפטית באגף המכס והמע"מ לחוות דעתה באשר להיבטים משפטיים שונים הנוגעים להקמת המרכז. יודגש כי משמעות הקמת המרכז מבחינת המכס היא אופטימיזציה בביצוע משימות עליהן הוא מופקד כבר עתה, באמצעות הקצאת משאבים נוספים והגברת שיתוף הפעולה עם גופי קהילת המודיעין. להלן חוות דעתנו המשפטית:

סמכויות מינהל המכס - מבוא

1. כידוע, המכס ממוקם דרך קבע בשערי מדינת ישראל, בין היתר לצורך אכיפת סמכויותיו בנושא חוקיות יבוא ויצוא, ובכלל זה - מניעת הכנסתם של טובין האסורים או מוגבלים בייבוא. תכליות אלו קיבלו ביטוי במספר הוראות חוק-
1.1 סעיפים 40-44 לפקודת המכס (להלן "הפקודה") מסמיכים את הממשלה לקבוע צווים בדבר איסור או הגבלת יבוא וקובעים בין היתר איסור על יבוא טובין שיבואם נאסר והגבלת יבוא טובין שיבואם הוגבל, כאשר האיסור או ההסדרה נקבעו בחוק או מכוחו (מכח סעיף 40 תוקן צו המכס (איסור יבוא), התשס"ה - 2005 אך סעיפי הפקודה מתייחסים באופן זהה לטובין שנאסרו או הוגבלו בכל דבר חקיקה). סעיף 204 לפקודת המכס קובע סוגי מקרים בהם יחולטו טובין למדינה על ידי המכס, בין היתר טובין מוברחים, טובין שיובאו בהפרת איסור הגבלה או הסדר, טובין האסורים ביצוא, או שיצואם הוגבל.
- 1.2 סעיף 8(א) לפקודת היבוא והיצוא קובע: "פקיד מכס רשאי לדרוש מכל אדם המחזיק בטובין מושטים או שבידו השליטה עליהם, ראיה מספקת להנחת דעתו של המנהל או של רשות מוסמכת, שהשטת הטובין אינה אסורה על פי צו פיקוח או על פי החוק החל על המסחר עם האויב; לא הובאה ראיה כאמור, יחולטו הטובין וינהגו בהם כפי שיוורה השר". תפקידיו השונים של המכס באכיפת דיני חוקיות היבוא והיצוא מוצאים ביטוי בהוראות חוק רבות נוספות ובממשקי עבודה שוטפים עם כלל הרשויות ומשרדי הממשלה האחראים על קביעת המדיניות בעניין חוקיות היבוא

והיצוא בתחומם ולצורך כך קובעים את התקנות אותן אוכף המכס. מרבית ההסדרים קובעים בצו יבוא חופשי, התשע"ב – 2012, ובחקיקה ספציפית בהתאם לנושא המוסדר. כך למשל, אכיפת חוקיות יבוא כלי רכב נעשית בהתאם לתקנות משרד התחבורה¹, אכיפת חוקיות יבוא תרופות נעשית בהתאם לתקנות משרד הבריאות², אכיפת התקינה נעשית בהתאם לתקנות משרד התמ"ת³, האכיפה בתחום היצוא הבטחוני נעשית בהתאם לכללים הנקבעים על ידי משרד הביטחון⁴ וכיו"ב.

2. סמכויות הבדיקה של המכס אינן מוגבלות לטובין אסורים בייבוא או בייצוא. סמכויות הבדיקה הן בראש ובראשונה סמכויות כלליות, אשר נועדו לאפשר לפקידי המכס לפעול בכל מקרה בו מתעורר חשד כלשהו בנוגע לטובין הנוגעים לפיקוח המכס. סעיף 16 לפקודת המכס קובע: "פיקוחה של רשות-המכס כולל את זכותה לבדוק כל טובין הנתונים לפיקוחה".

סעיף 174 לפקודת המכס קובע: "פקיד-מכס רשאי, על אחריותו של בעל הטובין, לפתוח אריזות או לדרוש מבעל הטובין שהוא יפתח אותן; ורשאי הוא לבדוק, לשקול, לסמן ולחתום טובין הנתונים לפיקוח המכס, והוצאות הבדיקה, לרבות ההוצאות לסילוק הטובין אל מקום הבדיקה, יחולו על בעל הטובין".

מלשון ההוראות עולה כי סמכות הבדיקה לפי הסעיפים הנ"ל לא נועדה לצורך הגשמת תכלית ספציפית, דוגמת מניעת הברחה, אלא קשורה בטבורה לסמכות הפיקוח הכללית אשר ניתנה למכס לגבי טובין אשר יובאו לישראל⁵ או מיוצאים ממנה. סמכות הבדיקה נוגעת לסמכויות המכס הן ביחס לחוקיות היבוא, הן ביחס לגבית מסי היבוא ואף נוגעת לכלל הליכי היבוא והיצוא. קיימת חשיבות גם אם משנית, לאמינות הדיווחים המוגשים למינהל המכס לצרכי מעקב, סטטיסטיקה ונתוני מאקרו זאת, נוסף על חשיבותם לצורך חוקיות הטובין או המסים החלים עליהם.

3. סעיף 19 (ב) לפקודה קובע סמכות בדיקה לפקידי מכס לגבי טובין אסורים או מסוכנים: "...אם חשש פקיד-המכס שהאריזה מכילה טובין שהם דבר האבד, או אסורים או מסוכנים רשאי פקיד המכס לפתוח אותה בכל עת".

סעיף זה, מרחיב את סמכויות פקיד המכס ביחס לטובין מסוכנים באופן המאפשר לבדוק אותם אף ללא נוכחות בעל הטובין, כאשר עצם סמכות הבדיקה אשר נקבעה לפקידי מכס היא סמכות רחבה אשר חלה לגבי כל משלוח המכיל טובין לגביהם קיים חשש שנשקפת מהם סכנה, אף אם לכשעצמם הם מותרים ביבוא.

סמכויות מינהל המכס – היבט בטחוני

4. כאמור לעיל, סמכויות המכס לחפש טובין, לבדוק טובין, ובמקרים המתאימים אף לתפסם ולחלטם, הופכות את המכס לזרוען הארוכה של הרשויות השונות (בריאות,

¹ ר' למשל צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (יבוא רכב ומתן שירותים לרכב), תשל"ט-1978.

² ר' תקנות הרוקחים (תכשירים), תשמ"ו-1986 וכן נוהל יבוא ושיווק תרופות באתר משרד הבריאות http://www.health.gov.il/hozer/drugs33_2000.doc

³ ר' צו יבוא חופשי, תשע"ב-2012

⁴ ר' חוק הפיקוח על יצוא בטחוני, תשס"ז-2007

⁵ סעיף 14 לפקודת המכס

תחבורה וכו'), לרבות משרד הביטחון והגופים הבטחוניים מכח החקיקה בתחום זה, אשר עוסקת בכניסה ויציאה של טובין בשערי ישראל.⁶ יתרה מזו, בהיבט הבטחוני ניתנה למכס סמכות לביצוע הבידוק הבטחוני למטענים מסחריים בכניסתם לישראל. החלטת ממשלה ב' 43 מיום 28.12.2005 (להלן: "ההחלטה" או "החלטת הממשלה") הטילה אחריות על משטרת ישראל כגורם מנחה ועל המכס כגורם המבצע בעניין זה. סעיף 14 להחלטה, בפרק "ביצוע אבטחת מעברים", קובע כי המכס אחראי לטיפול בטחוני במטען במעברים. "טיפול בטחוני במטען" מוגדר בהחלטה: "ביצוע כלל הפעולות המיועדות למנוע החדרת אמצעי לחימה ואמצעים דו-שימושיים באמצעות המטען". לא זו אף זו גורמי הביטחון כדוגמת השב"כ⁷ נזקקים לא אחת לסיוע המכס כגוף המצוי במעברי הגבול, על מנת להפעיל את סמכויותיהם ו/או למלא את תפקידם.

5. התכלית הבטחונית, אם כן, דומיננטית מאד בעבודת המכס. עמד על כך בית משפט השלום אשר דן בסמכויות הבדיקה הרחבות שהובאו לעיל וקבע לעניין זה⁸: "כשם שלמכס הסמכות לבדוק האם יבוא מוצרים מסויימים עומד בדרישות משרד הבריאות או החקלאות או אינו מנוגד להוראות החוק הפלילי, כך למכס הסמכות לבדוק האם יבוא מוצרים שיעדנן הסופי ברשות מהווה או שאינו מהווה סיכון בטחוני". על אף שסוגם והיקפם הייחודי של האיומים על ישראל ידוע לכל, הדגש הבטחוני בעבודת המכס אינו מאפיין של מנהל המכס הישראלי בלבד. מדינות שונות בעולם, ביניהן ארה"ב וקנדה, הכפיפו מסיבה זו את מנהל המכס לרשויות ביטחון ולא למשרד האוצר.

6. מהאמור עד כה עולה כי התכלית הבטחונית היא תכלית מרכזית ומשמעותית ביותר בעבודתו השוטפת של מנהל המכס. המכס הוא אשר מצוי בשערי ישראל בכל רגע נתון ובהתאם קיימת לו הנגישות הטובה ביותר לבדיקת טובין בטרם הם נכנסים לארץ או יוצאים ממנה. הסמכות מצויה בידי המכס הן מכח החקיקה והן מכח החלטות הממשלה. סמכות שהיא כאמור, סמכות כללית לבדיקת כל טובין הנתונים לפיקוחו ובכלל זה – טובין אשר נשקפת מהם סכנה. המכס מסייע רבות לרשויות הביטחון בסיכול ומניעה של פעילות חבלנית עויינת. ראוי להדגיש כי חלק ניכר מן הבידוקים שמבצע המכס לגבי טובין הבאים בשערי ישראל מוקדש לפעילות אשר תכליתה בטחונית.

הקמת מרכז האבחון – סוגיית מסירת המידע

7. השאלה המשפטית המרכזית הדורשת בדיקה בעקבות הקמת מרכז האבחון היא האם קיימות מגבלות כלשהן על העברת מידע מן הגורמים המנחים אל המכס וממנו אליהם.

8. עבודת המכס בהיבט הביטחוני למניעת הכנסה לא חוקית של אמצעי לחימה לישראל, היא יומיומית. קבלת מידע מגופי המודיעין מתקיימת גם היום, אם כי במתכונת מצומצמת.

¶

⁶ ר' לעניין זה בין היתר: חוק הפיקוח על יצוא בטחוני, תשס"ז-2007, צו הפיקוח על יצוא בטחוני (צויד דו-שימושי מפוקח), תשס"ח-2008, אכרזת הפיקוח על מצרכים ושירותים (חומרים וציוד דו-שימושיים מסויימים המועברים לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית), תשס"ד-2004.

⁷ סמכות השב"כ לתפיסת טובין מצויה בסעיף 9 חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב – 2002, בפועל כדי ליישמה הוא נזקק לא אחת לסיוע מהמכס.

⁸ ת א (י-ם) 11603-05 ברק צ ב (1986) פלסטיקה ושיווק בע"מ נ' רשות המסים.

ביחס למקרים מסוימים, בהתאם לצורך, כאשר אין מגבלה חוקית מבחינת דיני המכס או דינים כלליים⁹, בכל הנוגע לקבלת מידע זה.

9. כמו כן, חשוב לציין כי כבר כיום מוסדר תהליך בו מקבל המכס מידע המועבר מגופי קהילות המודיעין באמצעות הגורם המנחה. סעיף 25 להחלטת הממשלה קובע כי גופי המודיעין יעבירו מידע לגופים המנחים ואלו יעבירו אותו לגופים המבצעים. כעת מוצע, כאמור, כי המכס – הגורם המבצע – יקבל מידע ישירות מגופי המודיעין, כאשר כאמור לעיל, אין כל מניעה בדין למיטב ידיעתנו, והדבר אף קיים בפועל גם אם במתכונת שונה. היבטי אגירת המידע המועבר ושמירתו, יפורטו להלן בהתייחסותנו לסוגית הקמת מאגר מידע.

10. שונים הם פני הדברים בכל הנוגע להעברת מידע על ידי המכס. על עובדי המכס מוטל כיום איסור להעביר מידע אשר הגיע לידיהם במסגרת תפקידם, למעט מקרים בהם התקבל היתר מיוחד למסירת מידע אשר ניתן על ידי שר האוצר. סעיף 231א. לפקודת המכס מחיל על עובדי המכס את חובת הסודיות המוטלת על עובדי מע"מ לפי סעיף 142 לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1976. סעיף 142 קובע:

“(א) לא יגלה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע חוק זה, אלא אם –

(1) שר האוצר התיר לגלותה;

(2) נדרש לגלותה בהליך משפטי על פי חוק זה או חוק מסים כמשמעותו בחוק

לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), תשכ"ז-1967;

(3) המידע הוא כמפורט בסעיף 384א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב],

התשנ"ה-1995 או בתקנות לפיו, ובלבד שמידע כאמור יימסר למוסד לביטוח

לאומי ושמידע זה נדרש לתכליות האמורות באותו סעיף, ובמידה שנדרש.

(1א) לענין סעיף קטן (א)(1) רשאי שר האוצר לתת גם היתר לגילוי מידע לסוגיו,

ובלבד שהיתר כאמור יינתן לבעלי תפקידים שצוינו בו לצורך מילוי תפקידם

כדין, ומנימוקים שיירשמו.

(ב) הגיעה לאדם ידיעה על פי סעיף קטן (א), יראוהו כמי שקיבל אותה אגב ביצוע

חוק זה.

(ג) גילה אדם שלא כדין ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצועו של חוק זה, דינו - מאסר

שנה או קנס 20,000 לירות”.

הסמכות למתן היתר לגילוי מידע לפי סעיף 142 (א)(1) הואצלה משר האוצר למנהל רשות המיסים¹⁰. כיום קיים היתר למסירת מידע לכל הגופים אשר עתידים לקבל מידע ממרכז האבחון - לשב"כ¹¹, למטה לוט"ר¹² ולמשטרה לצורך מניעת החדרת ציוד בטחוני¹³, אך למעט

⁹ למעט דינים ספציפיים החלים על גופי הביטחון המנחים, אשר את משמעותם והשלכותיהם יש ללמוד בהתאם לחוות הדעת של היועצים המשפטיים של אותם גופים.

¹⁰ י"פ 5418, התשס"ה, עמ' 3497

¹¹ היתר כללי לגילוי ידיעות, י"פ 4902 מיום 13.07.2000

המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים. בהתאם, על מנת להפעיל את מרכז האבחון, יש לפעול לקבלת היתר עבור המוסד ולבחון האם יש צורך בהרחבת ההיתר הקיים למשטרה. עוד יודגש כי על פי ההיתרים שהוצאו, המידע יימסר למנהלי היחידות או לעובדים שהוסמכו על ידם, יש להקפיד על הוראה זו על מנת להימנע מזליגת מידע לגורמים בלתי מוסמכים. ההיתרים מצורפים כנספח למסמך זה ובכל מקרה אין לחרוג מהאמור בהם.

מאגר מידע – האם יש צורך ברישום מאגר מידע חדש?

11. באשר להיבטים שונים הנוגעים להקמתו של מאגר מידע חדש, כמבוקש על ידכם, יובהר כי הקמת מרכז האבחון אינה כוללת לדעתנו, הקמת מאגר מידע חדש, אלא שדרוג תשתיות תקשורת קיימות מול גופי המודיעין, ותו לא. עבודת מחלקת הביטחון במכס נעשית כיום על בסיס מאגרי מידע הרשומים בפנקס מאגרי המידע. מדובר במאגרי מערכת שע"ם שמספריהם 990202505, 880001423 ובמאגרי מערכת מל"ם שמספריהם 990938707, 880001409, 990173904. מאגרים אלה כוללים את המידע המצוי בידי רשות המיסים בכלל והמכס בפרט, מידע על עוסקים, יבואנים, יבוא הטובין ופרטים הנוגעים ליבוא ו/או ליצוא לפי העניין.

12. הפניות לכשעצמן שמקבל אגף הביטחון מכס ומע"מ מגופי המודיעין כוללות פרטים מועטים ביותר, בדרך כלל מספר תעודת זהות או מספר מכולה בלבד, ללא כל פרטים נוספים המחייבים את רישומם במסגרת מאגר מידע. סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות תשמ"א-1981 קובע לעניין זה:

"מידע" - נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונותיו

כאמור לעיל, אגף הביטחון במכס אינו מחזיק כיום במידע העונה להגדרה זו, שלא במסגרת מאגר מידע רשום ואינו עתיד לעשות זאת במסגרת הקמת מרכז האבחון. הפניות עצמן נשמרות ככאלה בתיעוד שוטף של העבודה המשרדית במערכות בעלות סיווג ביטחוני מתאים, בלא הפרטים הנוגעים לנשוא, הפניה אשר נשמרים ומצויים במאגרי המידע הרשומים של הרשות.

סיכום

13. חוות דעת זו זנה בהבטים משפטיים הנוגעים להקמתו המתוכננת של מרכז אבחון לאומי לבידוק מטען במכס. לאור סמכותו הכללית של המכס לבדוק כל טובין הנתונים לפיקוחו ולאור התכלית הבטחונית המובהקת הקיימת בעבודת המכס בפרט ובהתחשב בכך כי לדעתנו מתווה העבודה המתוכנן אינו כולל הקמת מאגר מידע חדש, כמשמעותו בחוק להגנת הפרטיות, הרי שאין כל מניעה משפטית להקמת מרכז האבחון וזאת בכפוף לתנאים הבאים:

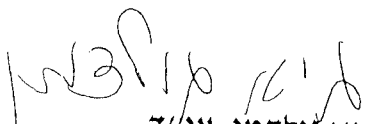
¶

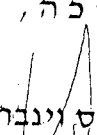
¹² היתר כללי לגילוי ידיעות, י"פ 4636 מיום 09.04.1998

¹³ היתר כללי לגילוי ידיעות הדרושות לצורך מניעת החדרת ציוד בטחוני, י"פ 6096 מיום 14.06.2010

א. הוצאתו של היתר לגילוי מידע לפי סעיף 231א לפקודת המכס/ סעיף 142 לחוק מע"מ
עבור המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, ותיקון ההיתר הקיים למשטרה ככל
שיהיה בכך צורך.

ב. מסירת המידע מהמכס לגופים מולם הוא עתיד לעבוד במסגרת הקמת מרכז האבחון
תיעשה אך ורק בהתאם להיתרי גילוי המידע המצורפים למסמך זה, תוך הקפדה על
הימנעות מוחלטת מזליגת מידע לגורמים בלתי מוסמכים.

גילא גולדמן, עו"ד
עוזר ראשי ליועץ המשפטי

בברכה,

אריס וינברג, עו"ד
סגנית בכירה ליועץ המשפטי

העתק: מר דורון ארבל, מנהל רשות המסים
מר אורי קלינר, עו"ד (רו"ח), היועץ המשפטי לרשות
מר כפיר חן, מנכ"ס מכס ומע"מ
גב' שירי פיין, עו"ד, עוזרת ליועץ המשפטי, המטה לביטחון לאומי